

Rower, mapa i przygoda

Regina Strzemeska
Iwona Kretek

Scenariusz interdyscyplinarnego projektu edukacyjnego do języka niemieckiego dla II etapu edukacyjnego (klasy IV–VIII szkoły podstawowej)

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Beata Luc
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

1. Temat projektu

Rower, mapa i przygoda

2. Osoby prowadzące projekt

2.1. Koordynator(ka)

nauczyciel(ka) języka niemieckiego

2.2. Pozostali

nauczyciele geografii, wychowania fizycznego, ewentualnie wychowawcy klas

3. Ramy czasowe

3.1. Początek

II semestr klasy VI; projekt zaplanowany jest na 2–3 miesiące (marzec–maj); rozpoczęcie w okresie wiosennym. Projekt jest zależny od warunków pogodowych.

3.2. Zakończenie

Koniec maja.

4. Cele projektu

4.1. Cele ogólne

Celem projektu *Rower, mapa i przygoda* jest zachęcenie uczniów do kontaktów międzynarodowych i wspólnych aktywności promujących wiedzę o własnym regionie, Polsce i Niemczech.

Wybrany temat projektu daje możliwości integracji następujących przedmiotów:

- języka niemieckiego w zakresie posługiwania się podstawowym zasobem środków językowych w obszarach tematycznych: podróżowanie, turystyka, orientacja w terenie;
- geografii w zakresie poznania wybranych krajobrazów Polski i Niemiec oraz korzystania z planów i map;
- wychowania fizycznego w zakresie promowania aktywnego trybu życia w ramach edukacji prozdrowotnej.

4.2. Cele szczegółowe

Zakres realizacji wymienionych poniżej celów zależny będzie od wyborów dokonanych na pierwszych spotkaniach projektowych, dotyczących doprecyzowania tematów, form pracy i materiałów, zgodnie z zainteresowaniami uczniów.

Uczeń biorący udział w projekcie:

- zdobywa informacje na temat wybranych form i elementów krajobrazu oraz zabytków swojego regionu, Polski, Niemiec, regionu szkoły partnerskiej;
- analizuje i dobiera mapy w celu uzyskania konkretnej informacji;

- korzysta z technologii informacyjno-komunikacyjnych, np. usługi Google Maps, Google Earth, aplikacji Komoot, GPS (od ang. *Global Positioning System*);
- potrafi przedstawić i zastosować przepisy ruchu drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem zasad poruszania się rowerzystów na drogach;
- potrafi zaplanować grupową wycieczkę rowerową z uwzględnieniem potrzeb i możliwości jej uczestników, również tych o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (SPE);
- jest świadomy zalet turystyki rowerowej jako aktywnej formy spędzania czasu.

W języku niemieckim uczeń:

- określa miejsce położenia wybranego celu;
- udziela informacji na temat przebiegu trasy oraz miejsc, w których znajdują się dane obiekty;
- wymienia nazwy typowych obiektów turystycznych;
- nazywa zjawiska pogodowe;
- nazywa różne formy i elementy krajobrazu oraz kierunki na mapie;
- opisuje strój rowerzysty i elementy wyposażenia potrzebnego do jazdy na rowerze;
- formułuje polecenia i wskazówki związane z treningiem sprawnościowym lub jazdą na rowerze;
- rozumie proste, ilustrowane teksty źródłowe w zakresie ww. tematów i znajduje w nich informacje na temat walorów turystycznych i kulturowych regionu, Polski, Niemiec, regionu szkoły partnerskiej;
- tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne/pisemne dotyczące podróży i turystyki, również w czasie przeszłym (relacja z wycieczki).

Równoległe rozwijane będą następujące kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji: praca z tekstami, przetwarzanie informacji z map;
- kompetencje językowe: praca nad umiejętnościami językowymi;
- kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych: praca z mapami, obliczanie odległości;
- kompetencje cyfrowe: praca z narzędziami technologii informacyjno-komunikacyjnych – TIK (PowerPoint, edytory filmów i tekstu, portale Google Earth, mapy online itp.);
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się: wspólne działania, refleksja i samoocena;
- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej: zapoznanie się z dobrami kultury.

4.2.1. Cele szczegółowe dla uczniów

Podczas realizacji projektu:

- poszukasz informacji w różnych źródłach polsko- i niemieckojęzycznych o trasach rowerowych, znajdujących się na nich obiektach, przygotowaniu wycieczki rowerowej, przepisach ruchu drogowego oraz zasadach bezpiecznego poruszania się rowerzysty;
- skorzystasz z różnych narzędzi informatycznych (usługi Google Maps, Google Earth, aplikacji Komoot, GPS, strona mapy.cz);

- będziesz posługiwał(a) się mapami (również w języku niemieckim), aby uzyskać informacje potrzebne do zaplanowania wycieczki i opisu jej przebiegu;
- zaplanujesz swoją pracę indywidualną i w grupie;
- ocenisz pracę swoją i innych.

W języku niemieckim:

- wymienisz nazwy typowych obiektów turystycznych, różne formy i elementy krajobrazu;
- nazwiesz zjawiska pogodowe oraz kierunki na mapie;
- opisziesz strój rowerzysty i elementy wyposażenia do jazdy na rowerze;
- sformułujesz polecenia i wskazówki, np. podczas treningu sprawnościowego lub jazd próbnych na boisku szkolnym;
- przekażesz informacje o przygotowaniach, planowaniu i przebiegu wycieczki rowerowej, np. w formie prezentacji, filmu, reportażu oraz quizu;
- zrozumiesz tekst relacji z wycieczki oraz pytania quizowe zaprezentowane przez twoje koleżanki/kolegów ze szkoły partnerskiej.

5. Treści kształcenia

5.1. Język niemiecki

Spośród wymienionych w podstawie programowej tematów (język obcy nowożytny nauczany jako pierwszy, wariant II.1) w projekcie realizowane będą następujące:

- życie prywatne (formy spędzania czasu wolnego, styl życia);
- podróżowanie i turystyka (środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, wycieczki);
- kultura (zabytki, obiekty turystyczne);
- sport (uprawianie sportu, sprzęt i strój sportowy);
- świat przyrody (pogoda, pory roku, krajobraz).

Można założyć, że pracując w projekcie, uczniowie będą korzystali z następującego słownictwa i struktur:

- obiekty miejskie i turystyczne, zabytki, krajobraz (np. *das Rathaus, das Museum, das Schloss, der Berg, der Fluss, der Hügel, bergauf*);
- kierunki na mapie (np. *der Norden, nördlich von... itd.*);
- opis drogi i lokalizacji (przymyki miejsca, przysłówki czasu, miejsca, kierunku, np. *Richtung Norden, am Fluss entlang, durch die Stadt / das Dorf, geradeaus, nach links*);
- określanie odległości (jednostki miary: *200 Meter, 5 Kilometer*);
- nazwy czynności związanych z przygotowaniem do wycieczki, jej przebiegiem i relacją z trasy (*eine Route planen, Landkarten gebrauchen, auf das Fahrrad steigen, parken, der Fahrradparkplatz, einen Fahrradhelm aufsetzen, (vor)gestern/heute, vor fünf Tagen, czas Perfekt*);
- budowa roweru (*das Fahrrad – das Lenkrad, die Fahrradsicherung*);
- zwroty wyrażające instrukcje i polecenia (tryb rozkazujący, czasowniki modalne);
- zwroty przydatne w prezentacji materiału wizualnego.

5.2. Geografia

W projekcie realizowane będą następujące treści przewidziane w podstawie programowej dla II etapu kształcenia:

- stosowanie legendy mapy do odczytywania informacji oraz skali mapy do obliczania odległości między obiektami (za pomocą mapy lub GPS).

5.3. Wychowanie fizyczne

Do realizacji wybrano następujące treści podstawy z zakresu wychowania fizycznego dla II etapu kształcenia:

- motywowanie innych do udziału w aktywności fizycznej;
- stosowanie zasad bezpieczeństwa podczas aktywności fizycznej;
- adekwatna samoocena swoich możliwości fizycznych;
- współpraca w grupie z poszanowaniem poglądów i wysiłków innych.

6. Charakterystyka odbiorców

6.1. Typ szkoły

Szkoły podstawowa (II etap edukacyjny).

6.2. Wiek uczniów

Projekt przeznaczony jest dla uczniów 12–13-letnich. Ważną zmianą na tym etapie życia jest pojawienie się zdolności do myślenia dedukcyjnego. Oznacza to, że dziecko zaczyna stawiać hipotezy na podstawie ogólnych twierdzeń, rozumie i korzysta ze schematów. Rozwój spostrzegawczości, dociekliwości oraz badawczy stosunek do otaczającej rzeczywistości pozwalają na wzrost zdolności rozumienia otoczenia. Młodzi ludzie zadają coraz bardziej wnikliwe pytania o strukturę, mechanizmy działania, przebieg zachodzących procesów itp. Złożony tok rozumowania i umiejętność obserwacji pozwala dziecku oddzielić ocenę własnych zachowań od oceny zachowań innych osób. Ta umiejętność staje się bazą do rozwijania współdziałania i współpracy. W 12 roku życia rozpoczyna się kryzys zaufania do autorytetu rodziców i innych osób dorosłych. Młodsze nastolatki zaczynają słuchać bardziej siebie nawzajem niż rodziców czy nauczycieli. Rówieśnicy stają się istotnym punktem odniesienia dla formowania obrazu samych siebie, a w konsekwencji dla kształtowania samooceny. W związku z negatywnymi emocjami może wystąpić spowolnienie tempa uczenia się, niskie zaangażowanie, a nawet zupełna rezygnacja z uczestnictwa w lekcji, w projekcie lub wykonywania przydzielonych zadań. Nauczyciele powinni mieć świadomość, że uczniowie mogą chętniej słuchać pomysłów rówieśników niż dorosłych. Wśród metod pracy zaproponowano w związku z tym metodę odwróconej lekcji i metody kooperatywne, zarówno podczas pracy w projekcie, jak i przy ocenianiu.

6.3. Klasa

Projekt przeznaczony jest dla uczniów klasy VI, mogą do niego także dołączyć zainteresowani uczniowie klas starszych, którzy będą dzielić się wiedzą z uczniami młodszymi i odwrotnie.

6.4. Zróżnicowanie potrzeb i umiejętności

Nauczyciel może zainspirować uczestników projektu, przedstawiając im różnorodne możliwości działań, zadań i form ich realizacji. Jednak to uczniowie sami podejmą ostateczne decyzje. W ten sposób praca w projekcie umożliwi kształtowanie ich autonomii. Uczniowie będą mieli możliwość wyboru podtematów i zadań, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami, umiejętnościami i możliwościami. Będzie to szczególnie istotne dla uczniów z zespołem Aspergera, którzy często dysponują bogatą wiedzą w zakresie konkretnych zagadnień. Ponadto, uwzględniając potrzeby tych uczniów, należy zadbać o stały, powtarzalny charakter/przebieg spotkań grupowych. W sali można wywiesić plan takich spotkań z uwzględnieniem ram czasowych, co będzie dodatkowym wsparciem pamięci krótkotrwałej również dla uczniów z problemem ADHD (od ang. *attention deficit hyperactivity disorder*). Uczniowie ci potrzebują także dzielenia zadań na etapy ze wzrastającym stopniem trudności. Podtrzyma to dłużej ich koncentrację i zaangażowanie (metoda kaskadowa). W pracy projektowej uczniowie ze SPE mogą współdecydować o dostosowaniu tempa, metod i form pracy do swoich możliwości, negocjować terminy, sposób wykonania zadania. Dzieci o wolniejszym tempie pracy oraz o innych specyficznych potrzebach (np. niższe niż przeciętne możliwości intelektualne, dzieci z dysfunkcjami) będą mogły skoncentrować się na odpowiadających im zadaniach. Uczniowie z dysleksją mogą wybrać czynności manualne lub aktywności sportowe. Uczniowie niechętnie pracujący w grupie lub wręcz jej unikający mogą otrzymać zadania do indywidualnego wykonania. Większego wsparcia nauczyciela oczekiwać należy w przypadku dzieci z niesprawnościami ruchowymi, które nie powinny być wykluczone z możliwości uczestniczenia w projekcie. Uczniowie z trudnościami w utrzymaniu równowagi i zaburzeniem koordynacji (dyspraksja) mogą wymagać większej uwagi podczas treningu przygotowawczego. W czasie samej wycieczki będą potrzebowali asekuracji, np. rodzica lub opiekuna. Ze względu na tego typu uczniów należałoby odpowiednio dobrać trasę wycieczki, unikając zbyt ruchliwych odcinków. Można rozważyć kontakt z lokalnym oddziałem Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (PTTK) oraz stowarzyszeniami z zapytaniem o możliwości turystyki i aktywności fizycznej bez barier. Nauczyciele powinni czuwać nad podziałem obowiązków między uczniami, aby uwzględnione zostały w nim możliwości uczniów ze SPE.

Grupą, o której nie należy zapomnieć, są uczniowie szczególnie uzdolnieni, których potencjał powinien być wykorzystany w projekcie. Mogą oni otrzymać zadania wymagające większej kreatywności i wysiłku intelektualnego oraz umiejętności językowych (np. lekcja odwrócona).

7. Formy i metody realizacji projektu

7.1. Formy pracy

Formą pracy zalecaną w projekcie jest przede wszystkim praca w grupie. W zależności od etapu projektu czy specyfiki zadania uczniowie będą pracowali również w parach lub indywidualnie. Możliwe będą także konsultacje grupowe oraz indywidualne.

7.2. Metody pracy

Z uwagi na interdyscyplinarność projektu zaproponowane poniżej metody posłużą do realizacji treści wszystkich przedmiotów, których on dotyczy. W zakresie języka niemieckiego szczególnie przydatne będą:

- praca z narzędziami TIK (np. Wordle, LearningApps i in.), umożliwiającymi przeprowadzanie quizów i interaktywnych gier językowych;
- metody rozwijające rozumienie tekstów i strategie czytania ze zrozumieniem ilustrowanych tekstów źródłowych i map;
- działania praktyczne: wykonanie dokumentacji wycieczki w postaci np. zdjęć lub materiału filmowego z dwujęzycznym komentarzem, reklamujących walory turystyczne wybranego regionu lub trasy rowerowej w Polsce albo wysłuchanie takich informacji dotyczących regionu szkoły partnerskiej;
- selekcjonowanie zebranych informacji językowych, grupowanie lub kategoryzowanie słownictwa;
- mnemotechniki pomocne w zapamiętaniu nazw (fiszki, mapy myśli, zabawy słowne „łańcuszkowe”);
- wirtualny spacer: oglądanie filmowych tras oraz zdjęć interaktywnych, wirtualnych przejazdów rowerowych (szczególnie w przypadku nauczania zdalnego), tras zwiedzania miast.

W ramach pozostałych przedmiotów, jak również j. niemieckiego, zastosować można poniższe metody:

- spotkania ze specjalistami w szkole lub terenie (osoby organizujące rowerowe wycieczki, policjant, przedstawiciel biura podróży) lub w przypadku kształcenia zdalnego z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość (Zoom, Google Meet, Clickmeeting);
- metoda odwróconej lekcji: polega na samodzielnym przygotowaniu materiałów przez ucznia przed lekcją, na podstawie których następnie jest przeprowadzana lekcja;
- klasyczna metoda problemowa – wspólne zaplanowanie treningu przygotowującego do wycieczki rowerowej; zaplanowanie trasy wycieczki rowerowej dla danej grupy z zastosowaniem map i aplikacji, z uwzględnieniem możliwości fizycznych wszystkich uczestników oraz walorów krajoznawczych obszaru wycieczki;
- praca z tekstem przewodnim, np. przeprowadzenie w języku niemieckim gimnastyki/rozgrzewki przed jazdą na rowerze, opracowanie fragmentu trasy, korzystanie z instrukcji do aplikacji (np. Komoot);
- obserwacja: pogody, ukształtowania terenu, zachowań uczestników wycieczki w trakcie wysiłku fizycznego;
- działanie praktyczne: zaprojektowanie i opis wycieczki rowerowej wzdłuż wybranej trasy we własnym regionie, na podstawie różnych map i własnych obserwacji terenowych, konfrontowanie informacji pozyskanych z różnych źródeł z samodzielnie zgromadzonymi danymi.

Większość działań projektowych wymaga zastosowania metod kooperatywnych. Oto niektóre z nich:

- Metoda 66 przydatna w generowaniu pomysłów lub dyskusji o sposobie rozwiązania problemu. Grupa dzieli się na zespoły po 6 osób, które mają 6 minut na przedyskutowanie zagadnienia. Ograniczenie czasu ma na celu szybkie podjęcie decyzji.
- Wyślij problem – przydatna do omawiania dalszych kroków w projekcie lub np. w czasie pracy z tekstem i napotkania trudności w rozumieniu jego treści. Karta z opisem problemu jest przypinana do zewnętrznej strony teczek przekazywanej innej grupie, która proponuje kilka rozwiązań. Wszystkie rozwiązania z danej grupy są umieszczane w teczce, która przekazywana jest kolejnej grupie. Grupa ta czyta problem, ale nie rozwiązania. Zapisuje swoje rozwiązania i wkłada je do teczek. Następna grupa wybiera dwie najlepsze propozycje, ewentualnie poprawia je, a następnie przekazuje grupie poszukującej rozwiązania.
- 2 i 4 – przydatna do sprawdzania poprawności wykonania ćwiczenia językowego. Uczniowie pracujący w parach rozwiązują dwa zadania. Jeden z nich pełni funkcję wykonawcy, drugi kontrolera. Po wykonaniu i sprawdzeniu pierwszego zadania uczniowie zamieniają się rolami. Następnie porównują wyniki z inną parą i omawiają wspólnie rozbieżności.

W projekcie zaplanowano również komponent oceniania w duchu oceniania formującego z włączeniem autoewaluacji oraz oceniania koleżeńskiego (*peer to peer*) (por. pkt 9).

8. Sposób realizacji projektu edukacyjnego

8.1. Zainicjowanie projektu

Informacje o projekcie zostaną przekazane uczniom z wyprzedzeniem, np. około miesiąca. Wcześniej utworzona zostanie grupa nauczycieli realizatorów projektu. Uczniowie dowiedzą się o projekcie od nauczyciela języka niemieckiego oraz pozostałych nauczycieli, którzy wspólnie przygotowują materiały dotyczące metod pracy, proponowanych treści i celów, form pracy oraz kryteriów oceny. Rodzice/opiekunowie zostaną poinformowani o zamiarze realizacji projektu przez e-dziennik, stronę internetową szkoły lub za pomocą ulotki informacyjnej. Zostaną również zaproszeni do współpracy.

Nauczyciel języka niemieckiego przedstawi szkołę partnerską, która przystępuje do projektu po stronie niemieckiej. W szkołach niemieckich w zdecydowanej większości klas znajdują się uczniowie z doświadczeniem migracji. Należy zwrócić uwagę naszym uczniom na ten fakt, zarówno ze względów kulturowych, jak i językowych, gdyż uczniowie ci uczą się dopiero języka niemieckiego, co może stanowić dodatkową motywację dla uczestników projektu. W czasie pierwszych spotkań online uczniowie nawiążą kontakt, zaprezentują szkołę, uczestników projektu oraz ustalą organizacyjne ramy projektu i zasady kontaktu.

W przypadku trudności w znalezieniu szkoły partnerskiej w Niemczech nauczyciel może nawiązać kontakt ze szkołą z innego kraju (może to być także kraj inny niż niemieckojęzyczny), dbając jednak o to, by językiem komunikacji był język niemiecki. Alternatywą może być nawiązanie kontaktu z polską szkołą, która przeprowadzi analogiczny projekt i będzie chętna do współpracy. Możliwa jest również realizacja projektu w ramach sieci szkół, np. w projekcie Deutsch Plus.

8.2. Spisanie kontraktu i przygotowanie karty projektu (harmonogramu)

Na pierwszym spotkaniu, pod kierunkiem nauczyciela prowadzącego projekt oraz pozostałych, nastąpi spisanie kontraktu. Uczniowie będą mieli możliwość przedyskutowania jego zapisów, a po ich zaakceptowaniu podpiszą kontrakt. W dalszej kolejności wypełnią kartę projektu, wpisując najpierw dane wspólne dla wszystkich uczestników projektu. Dane dotyczące harmonogramu pracy i zadań grup uzupełnią po utworzeniu grup (zob. pkt. 8.5 i 8.6).

8.2.1. Przykład kontraktu

Kontrakt podpisany przez uczniów może zawierać następujące informacje (wykropkowaniem oznaczono miejsca do uzupełnienia):

Nasza klasa: .....

Tytuł projektu: .....

Czas trwania: .....

Projektem kieruje: .....

Nauczyciele: .....

Nauczymy się: .....

Efekty naszej pracy zaprezentujemy w dniu: .....

Będziemy przestrzegali następujących zasad:

- Komunikujemy się ze sobą do godziny 20:00.
- Gdy potrzebujemy pomocy, kontaktujemy się z nauczycielami za pomocą: .....
- Wykonujemy wszystkie zadania w ustalonym terminie.
- Odnosimy się z szacunkiem do nauczycieli i innych uczniów.
- Staramy się nie narzucać swoich pomysłów.
- Doceniamy wysiłek innych.
- Współpracujemy w grupie.
- Jesteśmy świadomi, że nieprzestrzeganie ustalonych zasad wpłynie na pracę całej klasy.
- Jeżeli nie będziemy przestrzegać ustalonych zasad, ...

Nasze podpisy: .....

Podpisy nauczycieli: .....

Data: .....

8.2.2. Karta projektu z harmonogramem

W przedstawionym poniżej wzorze karty projektu z harmonogramem wykropkowaniem oznaczono miejsca do uzupełnienia przez uczniów.

Karta projektu

Tytuł projektu: .....

Etapy realizacji projektu/nasze zadania: .....

Zadanie .....

Osoby odpowiedzialne: .....

Termin realizacji: .....

Wykonano: ..... (tak/nie)

Uwagi: .....

Spotkania całej klasy

- Termin: .....
- Stan prac: .....
- Uwagi: .....

Spotkania z grupą partnerską

- Termin: .....
- Stan prac: .....
- Uwagi: .....

Grupa: .....

Nauczyciel opiekun: .....

Cele:

1. ....
2. ....
3. ....

Nasze zadania w grupie: .....

Zadanie .....

Osoby odpowiedzialne: .....

Termin realizacji: .....

Wykonano: ..... (tak/nie)

Uwagi: .....

Spotkania w grupie

- Termin: .....
- Stan prac: .....
- Uwagi: .....

Podpisy uczniów:

.....

8.3. Wybór tematu dla grup

Nauczyciele przedstawią uczniom temat projektu oraz przedyskutują wspólnie z uczniami związane z nim podtematy i wynikające z nich działania. Przykładowo mogą to być: możliwe trasy, praca z mapą, organizacja wycieczki, treningi, krajobrazy, miasta, zabytki na trasie wycieczki. Po wstępnym zapoznaniu się z zakresem tematycznym uczniowie sformułują temat dla swojej grupy, związany z ich zainteresowaniami.

8.4. Podział na grupy

Wybór podtematu pomoże uczniom w utworzeniu 4–5-osobowych grup. W przypadku wystąpienia trudności pomagają nauczyciele. Ich rolą będzie zadbanie o to, by wszyscy uczniowie znaleźli dla siebie miejsce w projekcie. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na optymalny skład grup pod względem umiejętności, możliwości fizycznych i potrzeb uczniów. Na tym etapie uczniowie mogą dokonać również wstępnego przydziału ról (lider, sprawozdawca, sekretarz, poszukiwacz, grafik) i pierwszych zadań dla poszczególnych członków.

8.5. Sformułowanie szczegółowych celów projektu

Każda grupa określi swoje cele szczegółowe, związane z konkretnym zadaniem oraz przedmiotami, których ono dotyczy. Następnie wszystkie cele zostaną zebrane i zapisane w karcie projektu. Rolą nauczyciela będzie zwrócenie uwagi na spójność celów, elementy kluczowe projektu oraz pomoc w sformułowaniu celów.

8.6. Harmonogram pracy i podział zadań

Nauczyciele wraz z uczniami uzupełnią kartę projektu o harmonogram i podział zadań grupowych. Grupy będą spotykać się raz, dwa razy w tygodniu. Terminy wykonania zadań mogą się zmieniać w zależności od ich specyfiki i potrzeb grupy. Zaplanowane zostaną również terminy spotkań z grupą partnerską, na których zweryfikowane zostaną podjęte wcześniej ustalenia.

Wspólnie zatwierdzone zostaną role i funkcje uczniów w grupach i wybrane osoby odpowiedzialne za poszczególne zadania.

8.7. Poszukiwanie źródeł wiedzy

Każda z grup zastanowi się nad możliwościami zdobycia informacji, wykorzystując do tego celu m.in. zasoby szkoły, tzn. pracownię komputerową, bibliotekę, pracownię geograficzną oraz inne (najbliższą okolicę, ścieżki rowerowe i trasy turystyczne, miasteczko rowerowe). Pomocni mogą okazać się również rodzice/opiekunowie, pracujący w różnych zawodach (np. trener, fizjoterapeuta, policjant). Mogą oni udzielić wsparcia w kwestiach organizacyjnych, służyć wiedzą specjalistyczną, poszukiwać rozwiązań, np. transportowych dla dzieci z niesprawnościami. Należy jednak pamiętać, aby osoby wspomagające projekt nie zdjęły z uczniów odpowiedzialności za ich działania i nie wyręczały ich w wykonywaniu zadań projektowych. Warto zwrócić uwagę również na lokalne instytucje (zob. pkt 6.4).

8.8. Realizacja projektu

Po dokonaniu podziału na grupy, ustaleniu harmonogramu projektu i spisaniu kontraktu, wskazaniu źródeł informacji, uczniowie przystąpią do realizacji wybranych lub przydzielonych im zadań. Mogą one dotyczyć zdobywania informacji, dzielenia się nimi w grupie, wykonywania materiałów graficznych, pracy ze słownikiem, dokonywania obliczeń, przeprowadzania wywiadów, ogólnej organizacji pracy. W trakcie tych działań uczniowie zweryfikują słuszność dokonanych wcześniej wyborów i podjętych decyzji organizacyjnych, na spotkaniach grupowych dokonają (samo)oceny dotychczasowych efektów, niosą ewentualne korekty i będą pracować nad kolejnymi zadaniami.

Spotkanie całej grupy projektowej (obu szkół partnerskich) odbędzie się w terminie wynikającym z harmonogramu. W trakcie spotkania nauczyciele wraz z uczniami przyjrzą się postępom i dokonają oceny zgodnie z przyjętymi kryteriami (wspólnymi oraz grupowymi) oraz na podstawie bieżącej obserwacji uczniów. Nauczyciele udzielą informacji zwrotnej dotyczącej jakości powstałych materiałów, terminowości oraz współpracy w grupie. Wyniki obserwacji posłużą także do weryfikacji kolejnych kroków w projekcie.

Po zakończeniu realizacji projektu i analizie zebranego materiału uczniowie wraz z nauczycielem koordynatorem (również z grupy partnerskiej) zaplanują sposób i termin prezentacji wyników projektu.

Proponowane formy aktywności

Sposoby pracy będą zależeć od warunków realizacji projektu. W przypadku nauczania zdalnego część zadań może zostać przeprowadzona na świeżym powietrzu, a inna z wykorzystaniem narzędzi TIK.

1. Lekcje przygotowawcze z języka niemieckiego powinny przypomnieć znane już słownictwo z zakresu poruszania się w terenie i podróżowania (opis drogi, ukształtowanie terenu, elementy krajobrazu) lub je wprowadzić, jeżeli te zakresy tematyczne nie były jeszcze realizowane. Umożliwi to uczniom ogólne zrozumienie materiałów informacyjnych oraz wybranych relacji z wycieczek rowerowych. Wspólne obejrzenie takiej relacji będzie atrakcyjną formą wprowadzenia w tematykę, słownictwo oraz zachęci uczniów do dalszej pracy. Nauczyciel powinien przygotować materiały wspomagające ogólne zrozumienie samej koncepcji wycieczki i sposobu relacjonowania. Może skorzystać z narzędzi takich jak mapa interaktywna z krótkimi opisami trasy (Thinglink), wspólnie edytowane prezentacje PowerPoint z kadrami filmów i podpisami, słowniki obrazkowe tworzone na kartach Jamboard oraz karty pracy (można wykorzystać np. stronę [Wizer.me](https://wizer.me)).
2. Po obejrzeniu materiału wizualnego wybranego przez nauczyciela (zob. materiały pomocnicze) uczniowie zastanawiają się nad możliwością realizacji podobnego przedsięwzięcia i ustalają cele wycieczki. Wiąże się z tym lekcja języka niemieckiego poświęcona słownictwu oraz strukturom językowym dotyczącym określania kierunków geograficznych oraz opisu tras i nazywania obiektów znajdujących się na trasie. Uczniowie pracują z tradycyjnymi mapami lub mapą na stronie Google Earth. Można zaplanować ćwiczenie na rozumienie ze słuchu, w którym nauczyciel opisuje w języku niemieckim trasę do jakiegoś obiektu, a uczniowie starają się go zlokalizować na mapie. W wersji elektronicznej mogą zaznaczać i oglądać odwiedzane miejsca na wirtualnej mapie. Warto zwrócić uwagę także na nazwy geograficzne i nazwy własne występujące w materiałach niemieckojęzycznych i porównać je z nazwami polskimi.
3. W dalszej części uczniowie zapoznają się na lekcji języka niemieckiego z projektem europejskim EuroVelo (lub podobnymi) i możliwościami, jakie stwarza. Uczniowie korzystają z niemieckojęzycznej wersji strony projektu. Zapoznają się z trasami rowerowymi biegnącymi przez Polskę, Niemcy i region szkoły partnerskiej, wyszukają ścieżki rowerowe i potencjalne trasy wycieczek. Dla zainteresowanych uczniów będzie tu możliwość przygotowania lekcji na temat ciekawych

krajoznawczo i kulturoznawczo fragmentów wybranych tras i przeprowadzenia jej we własnej klasie (metoda odwróconej lekcji). W sytuacji nauczania zdalnego lekcje te można przygotować i przeprowadzić na gotowych materiałach niemieckojęzycznych z wykorzystaniem wielu narzędzi TIK.

4. Nauczyciel języka niemieckiego zorganizuje spotkanie (online) z klasą partnerską, na którym uczniowie poznają się wzajemnie (jeżeli jest to nowa klasa partnerska) i zostaną zapoznani z propozycją realizacji wspólnego projektu (wycieczka rowerowa w regionie wraz z relacją z podróży dla strony partnerskiej oraz quizem).
5. W kolejnym kroku uczniowie, korzystając z umiejętności i wiadomości wyniesionych z lekcji geografii, pracują w grupach nad wytyczeniem i opracowaniem trasy. Zapoznają się z różnymi rodzajami map, nauczą się obliczania odległości na podstawie skali mapy oraz w aplikacji Google Maps. Realizację tego zadania wspiera i monitoruje nauczyciel geografii.
6. Równolegle w ramach języka niemieckiego uczniowie zapoznają się z aplikacją Komoot (w wersji niemieckiej), uczą się wykorzystania jej możliwości do planowania trasy wycieczki rowerowej. Przy tej okazji rozwijają umiejętność rozumienia krótkich tekstów informacyjnych w języku niemieckim.
7. Ponieważ na zakończenie projektu uczniowie przygotowują dowolną formę reportażu z odbytej wycieczki na lekcji niemieckiego, oglądają ponownie wybrany przez nauczyciela filmowy reportaż z trasy. Podczas oglądania uczniowie zwracają uwagę na formę filmowego sprawozdania z wycieczki (budowa, zdjęcia, filmy, napisy, mapki, obiekty itp.). Pomocna może być strona internetowa Radroutenplaner Deutschland, na której uczniowie zapoznają się ze słownictwem niezbędnym do przygotowania relacji z wycieczki. Nauczyciel przygotowuje słownictwo oraz karty pracy, które ułatwią uczniom zrozumienie materiału niemieckojęzycznego. Może to być np. mapka z zaznaczonymi etapami trasy wraz z zestawem słówek na karteczkach. W wersji zdalnej można skorzystać z tablicy Concept Board, na której umieszczamy karteczki ze słówkami jako elementy do przesuwania oraz zdjęcie trasy. Uczniowie lokalizują opisywane obiekty i przeciągają kartki w odpowiednie miejsca. Istotne będą informacje dotyczące startu/celu, długości trasy, etapów, czasu przejazdu, atrakcji, ewentualnych trudności, przydatnych wskazówek.
8. W dalszej części uczniowie otrzymują zadania w grupach.
  - **Grupa 1** opracowuje zestaw ćwiczeń sprawnościowych. Bardziej zaawansowani językowo uczniowie mogą przygotować taki trening w języku niemieckim i przeprowadzić go na połączonej lekcji wychowania fizycznego i języka niemieckiego, również na świeżym powietrzu.
  - **Grupa 2** zapoznaje się z przepisami ruchu drogowego obowiązującymi rowerzystów i zasadami bezpiecznego poruszania się po drogach, opracowuje system znaków porozumiewawczych w trakcie jazdy rowerem. Uczniowie mają za zadanie przygotować własne miasteczko rowerowe na boisku szkolnym. Mogą przygotować do tego film instruktażowy w języku niemieckim. Ekspertami będą uczniowie, którzy zdali egzamin na kartę rowerową. Alternatywą będzie quiz/gra planszowa dotycząca przepisów ruchu drogowego z wykorzystaniem generatora gier planszowych StoryboardThat. Można zaplanować również spotkanie z policjantem, w szkole, na komisariacie lub za pośrednictwem komunikatora.

- **Grupa 3** zajmuje się opracowaniem wybranej trasy. Uczniowie wyszukują informacje na temat szczegółów trasy, czasu przejazdu, miejsc postoju, walorów krajoznawczych, zabytków itp. Przygotowują oni krótką prezentację w języku niemieckim. Powinni również dowiedzieć się, jakie są możliwości organizacji takiej wycieczki dla osób niepełnosprawnych.
  - **Grupa 4** będzie odpowiedzialna za sprawy organizacyjne, w tym przygotowanie checklisty w języku niemieckim dotyczącej spakowania się, właściwego ubioru i wyposażenia, prowiantu, finansów, warunków pogodowych itd.
  - **Grupa 5** to grupa przygotowująca reportaż z wycieczki. Uczniowie powinni zadbać o sprzęt do nagrywania i robienia zdjęć oraz przećwiczyć technikę filmowania i obsługi programów do edycji i zgrywania filmów. Są oni odpowiedzialni za zebranie dokumentacji oraz komentarz do reportażu podsumowującego projekt. W przypadku nauczania zdalnego grupa ta dokumentuje pracę nad projektem i poszczególne jego etapy przy pomocy np. Digital Storytelling, WeVideo, Flickr itp.
9. W kolejnym kroku spotyka się cała szkolna grupa projektowa. W zależności od obszerności przygotowanego materiału będą to 3–4 spotkania, na których poszczególne grupy zaprezentują wyniki swojej pracy (ew. online), przeprowadzą treningi, próbne jazdy w miasteczku rowerowym, przedyskutują i zweryfikują przedstawioną trasę. Etap ten zakończony zostanie fazą refleksji oraz informacją zwrotną ze strony nauczyciela.
  10. W oparciu o tak przygotowany materiał uczniowie planują spotkanie z klasą partnerską. Przedstawią na nim stan realizacji projektu, grupa 5 – relację z dotychczasowych etapów realizacji projektu (trening, miasteczko rowerowe, spotkanie całej grupy projektowej), grupa 3 i 4 – trasę wycieczki oraz zasady organizacyjne. Następnie uczniowie wysłuchają relacji partnerów projektu.
  11. W zaplanowanym terminie uczniowie zrealizują i udokumentują wycieczkę. Jeżeli nie będzie warunków do przeprowadzenia wycieczki, istnieje możliwość przedstawienia planu wycieczki jako reklamy regionu, projektu w postaci wirtualnej wycieczki, np. na Google Earth, gry interaktywnej (Genially).
  12. Po zakończonej wycieczce każda grupa (1–4) przygotowuje zadania quizowe (np. Wheel Decide) zgodnie z zakresem swoich wcześniejszych zadań. Grupa 5 sfinalizuje reportaż z wycieczki/dokumentację projektu. Grupa 4 zorganizuje ew. spotkanie z prezentacją wyników projektu dla zaproszonych gości (rodziców, opiekunów, dyrekcji, nauczycieli, społeczności szkolnej).

8.9. Prezentacja efektów pracy

Efekty pracy uczniów zostaną zaprezentowane na spotkaniu online z grupą partnerską oraz ew. na forum szkoły. Każdy uczestnik danej grupy będzie zobowiązany do aktywnego udziału w prezentacji wyników swojej grupy. Na zakończenie tego etapu nastąpi omówienie mocnych i słabych stron zaprezentowanych prac oraz indywidualnego wkładu uczniów.

9. Ocenianie

Po każdej fazie projektu nastąpi etap refleksji. Uczniowie będą zapisywali na „kartach refleksji” w formie fiszek odpowiedzi na następujące pytania:

1. Jakie zadanie(-a) wykonałam(-em)?
2. Co mi się podobało najbardziej?
2. Co było dla mnie nowego?
3. Co było łatwe, a co sprawiło mi trudność?
4. Jak mi się pracowało w grupie?
5. Czy praca w grupie przyniosła oczekiwane efekty?

Dla uczniów ze SPE można przygotować indywidualne fiszki uwzględniające ich sposób percepcji i autorefleksji. Przykładowo do samooceny uczniów ze spektrum autyzmu i zespołem Aspergera można włączyć symbole graficzne ułatwiające rozpoznawanie emocji.

Połączone w wachlarzyk, wypełnione po kolejnych etapach projektu „karty refleksji” wykorzystane zostaną na zakończenie projektu do samooceny i wzajemnej oceny uczniów pracujących w jednej grupie. Nauczyciele prześlą uczniom zestawy kryteriów do samooceny dostosowane do zadań, które wykonali w danej grupie.

Kryteria oceny do wyboru:

- potrafię planować pracę swoją oraz pracę grupy;
- umiem współpracować w grupie:
  - wykonuję przydzielone mi zadania do końca;
  - zbieram i opracowuję informacje z różnych źródeł;
  - stosuję się do harmonogramu;
  - pomagam osobom, które mają trudności z realizacją swoich zadań;
  - jestem odpowiedzialny(-a) za wynik pracy grupy;
  - uczestniczę w dyskusjach i podejmowaniu decyzji;
- potrafię zaprezentować wyniki pracy;
- mój wkład w przygotowanie i zaprezentowanie wyników pracy grupy został pozytywnie oceniony przez nauczycieli i innych uczestników projektu;
- potrafię zaplanować trening przed wycieczką rowerową;
- potrafię nazwać zasady uczestniczenia rowerzystów w ruchu drogowym;
- potrafię wymienić w języku niemieckim nazwy elementów krajobrazu, zabytków, wyposażenia turystycznego;
- potrafię posłużyć się mapami różnego typu oraz aplikacjami do planowania trasy;
- potrafię zrozumieć proste teksty informacyjne na temat tras rowerowych i znajdujących się na nich obiektów, przygotowania wycieczki rowerowej, zasad bezpiecznego poruszania się jako rowerzysty;
- potrafię opisać zjawiska pogodowe;
- potrafię nazwać kierunki na mapie;
- potrafię opisać strój rowerzysty i elementy wyposażenia potrzebnego do jazdy na rowerze;
- potrafię przekazać informacje o przebiegu wycieczki rowerowej w formie prezentacji, map, filmów, reportaży oraz quizu;
- potrafię zrozumieć relację z wycieczki oraz pytania quizowe, zaprezentowane przez koleżanki/kolegów z grupy partnerskiej.

Powyższą listę kryteriów oceniania należy rozszerzyć lub zawęzić w zależności od faktycznego przebiegu projektu i osiągniętych celów. W ramach każdego podpunktu przydzielone zostaną punkty w skali 1–5.

Na zakończenie nauczyciel udziela każdemu uczniowi informacji zwrotnej, wykorzystując w tym celu podliczone punkty i karty obserwacji uczniów, a następnie wystawia ocenę końcową, która będzie uwzględniona w ramach języka niemieckiego. W zależności od systemu oceniania i ustaleń nauczycieli przed rozpoczęciem projektu, powinny to być oceny od dobrej wzwyż.

10. Ewaluacja projektu

Ostatnim etapem projektu będzie jego ewaluacja. Zespół nauczycieli w oparciu o samooceny, wzajemne oceny, obserwację, ocenę działań, prezentacji oraz innych produktów projektu, rozmowy z uczniami i własne refleksje dokonuje podsumowania z wykorzystaniem metody „koło diagnostyczne”.

Bierze przy tym pod uwagę następujące aspekty:

- rezultaty/korzyści z projektu (np. A. poszerzenie wiedzy, B. nabycie nowych umiejętności, C. zmiana postaw uczniów);
- wpływ projektu na środowisko szkolne, lokalne (możliwe zmiany, np. A. większa liczba uczniów uczestnicząca w szkolnych wycieczkach rowerowych, B. większa liczba uczniów jeżdżących na rowerach, C. mniej kontuzji i wypadków rowerowych wśród uczniów);
- organizacja projektu (np. A. sposób przygotowania uczniów, B. wykorzystanie zasobów, współpraca środowiska, C. zaangażowanie pracowników szkoły).

Koło podzielone jest na dziewięć podpisanych wycinków (patrz wyżej wypunktowane aspekty podlegające ewaluacji). Na promieniach koła umieszczona jest skala od 0 (środek) do 5 (okrąg). Po zaznaczeniu na skali punktów odpowiadających ocenie danego aspektu i połączeniu ich liniami, czyli narysowaniu nowego konturu, widoczne są najniżej i najwyżej ocenione elementy projektu.

Analiza wyników pozwala sformułować wnioski, które nauczyciele udostępnią społeczności szkolnej. Przykład koła diagnostycznego znajduje się w [podlinkowanym dokumencie](#).

11. Materiały pomocnicze

Materiały w języku polskim

Materiały ze Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej

- [Odległości na mapie](#) (dostęp 18.02.2022).
- [Turystyczne walory Polski](#) (dostęp 18.02.2022).
- [Palcem po mapie](#) (dostęp 18.02.2022).
- [Projektuję trasę wycieczki](#) (dostęp 18.02.2022).

[Zbiór wirtualnych wycieczek po Polsce](#) (dostęp 18.02.2022).

Aplikacje i strony do planowania tras rowerowych

[Komoot](#) (dostęp 18.02.2022).

[Google Earth](#) (dostęp 18.02.2022).

[mapy.cz](#) (dostęp 18.02.2022).

[radroutenplaner-deutschland.de](#) (dostęp 18.02.2022).

Materiały w języku niemieckim

Interaktywny przewodnik po Polsce

- [polen.travel](#) (dostęp 18.02.2022).

Informacje o ścieżkach rowerowych w Polsce, również EuroVelo

- [biroto.eu](#) (dostęp 18.02.2022).
- [outdooractive.com](#) (dostęp 18.02.2022).

Informacje o poradach dla rowerzystów (trening, organizacja, planowanie)

- [adfc.de](#) (dostęp 18.02.2022).
- [brigitte.de](#) (dostęp 18.02.2022).
- [fahrrad-abenteuer-reisen.de](#) (dostęp 18.02.2022).
- [radschlag-info.de](#) (PDF, 534 KB; dostęp 18.02.2022).
- [herole.de](#) (dostęp 18.02.2022).
- [sekundarstufe1.radfahreninderschule.de](#) (dostęp 18.02.2022).

Wyznaczanie tras rowerowych

- [radroutenplaner-deutschland.de](#) (dostęp 18.02.2022).

Praca z mapą

- [klett.de](#) (dostęp 18.02.2022).

Materiał dla nauczyciela jako podstawa do opracowania kart pracy i ćwiczeń dla uczniów

- [grundschule-arbeitsblaetter.de](#) (dostęp 18.02.2022).

Relacja z ćwiczeń przygotowujących do jazdy na rowerze

- [Wo Fahrradfahren Schulfach ist](#) (dostęp 18.02.2022).
- [Radfahren in der Grundschule](#) (dostęp 18.02.2022).

Filmowa relacja z wycieczki dziećmi i opis trasy z napisami, wypowiedziami oraz komentarzem

- [Ein Highlight: Der Vulkan-Radweg](#) (dostęp 18.02.2022).

Filmowy reportaż z wycieczki rowerowej z dziećmi zdrowymi i z niepełnosprawnościami

- [FairPlaySmartTour 2017. Dokumentation](#) (dostęp 18.02.2022).

Pisemne sprawozdanie z wycieczki rowerowej

- waldschule-breese.de (dostęp 18.02.2022).
- gms-sachsenheim.de (dostęp 18.02.2022).

12. Bibliografia

Rękosiewicz M., Jankowski P., 2014, *Rozwój dziecka. Środkowy wiek szkolny*, Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, Dz. U. 2017, poz. 356 z późn. zm.

12.1. Zasoby ORE

ORE, 2017, *Cechy rozwoju dziecka w IV–VI. Jak przebiega rozwój młodszego nastolatka*, bezpiecznaszkola.men.gov.pl (PDF, 394 KB; dostęp 18.02.2022).

[Programy nauczania dla uczniów szkoły podstawowej](#) (dostęp 18.02.2022).

Sozańska A., 2018, *Rady nie od parady, czyli jak uczyć języka obcego dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*, Warszawa: ORE.

Regina Strzemeska – magister filologii germańskiej. Pracowała kolejno na stanowisku nauczyciela języka obcego w Zespole Szkół Ekonomicznych w Toruniu, Biurze Projektów jako tłumacz języka technicznego oraz lektorka języka niemieckiego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika – Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. W 2004 roku podjęła współpracę z Katedrą Filologii Germańskiej, koordynując zajęcia dotyczące metodyki nauczania języka niemieckiego i prowadząc zajęcia w ramach Podyplomowego Studium dla nauczycieli języka niemieckiego. W ramach aktywności zawodowej prowadzi intensywną działalność popularyzatorską języka niemieckiego oraz edukatorską jako edukatorka nauczycieli języka niemieckiego, trenerka edukacji globalnej i międzykulturowej, koordynatorka projektów i organizatorka szkoleń dla nauczycieli. Jest także współautorką programów nauczania, podręczników, materiałów do nauczania języka niemieckiego oraz artykułów i publikacji z zakresu metodyki nauczania języka obcego.

Iwona Kretek – mgr filologii germańskiej, wykonuje zawód nauczyciela języka niemieckiego od 1987 roku. Ukończyła kursy edukatorskie dla nauczycieli języka niemieckiego (Goethe-Institut), studia podyplomowe w zakresie kształcenia dorosłych (WSP Kielce / AEB Luzern) oraz kurs kwalifikacyjny z zakresu zarządzania oświatą. Ponadto odbyła ponad 60 różnych form doskonalenia zawodowego w zakresie dydaktyki nauczania języka niemieckiego, w kraju i za granicą. Prowadziła liczne formy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli j. niemieckiego, realizowała projekty dydaktyczne w Polsce i w Niemczech, uczestniczyła w wizytach studyjnych. Pełniła funkcję kierownika praktyk pedagogicznych w NKJO w Bydgoszczy, koordynatora projektu Delfort. Obecnie pełni funkcję doradcy w Mediatece Goethe-Institut przy PBW w Bydgoszczy.